

Yüksekte Çalışma

BÖLÜM 3A1

Askı Travması

3A.1 ASKI TRAVMASI

Yüksekte çalışan personel üzerinde tam vücut emniyet kemeri ile askıda kalması sonucunda, bilinç kaybına ve hatta ölüme varan semptomlar yaşayabilir.

Yüksekte askıda personel kalması risklerine karşı kurtarma metodu iş öncesi belirlenmelidir. İşin planlaması hazırlık aşamasında yapılmalıdır.

Yapılan risk değerlendirmeleri sonucunda oluşabilecek kazalar ve müdahale yöntemleri göz önünde bulundurulmalıdır.

Eğer düşmeyi durdurma sistemi kullanılması zorunluysa, çalışanın alt seviyedeki herhangi bir engele veya zemine çarpmadan askıda kalması için yeterli mesafenin olduğundan emin olunmalıdır.

3A.1 ASKI TRAVMASI

Kurtarma planı

Kritik yüksekte çalışma aktivitelerinde (*iple erişimle kurtarma gerektiren veya risk değerlendirme skoru 9 ve üzeri olan çalışmalar*) işe başlamadan önce kurtarma planının önceden hazırlanmış olması ve bu planın güvenli şekilde yüksekte düşen ve emniyet kemeri ile askıda kalan personelin belirli bir kottan güvenli zemine nasıl alınacağını içermesi kritik ve önemlidir.

Kurtarma planı en az şu bilgileri içermelidir;

- Kurtarma ekipmanları,
- Kurtarma personeli,
- Acil durum iletişim yöntemi vd.

İple erişim gerektiren kurtarma yöntemlerinde yetkili arama-kurtarma ekipleri önceden işin yapılacağı alana giderek ortam şartlarını ve plan gerekliliğini değerlendirir. İşi yapacak olan bakım, proje, yüklenici ekibine tavsiyelerde bulunarak planı yazılı olarak onaylar. Gerektiğinde proaktif önlemler talep ederek plana dâhil eder.

Olay Yerinde Bulunanlar Ne Yapmalı

- Düşme kurtarma alanına gereksiz personelin girmesi önlenmelidir.
- Düşenle konuşulmalıdır.
- Mağdur erişilebilir yerde ise onunla konuşularak rahatlama sağlanmalıdır.
- Düşme sonunda emniyet kemeri askıda uzun süre kalan ve kurtarılan kişi hemen yere yatırılmamalıdır.
- Askıda kalmış bir personelin indirilmesi sırasında direk olarak yere indirilmemeli zemin seviyesinde kademeli olarak emniyet kemerinin basınç yaptığı noktalardan basınç azaltılmalıdır.

3A.1.1 Askıda Kaldığımızda Ne Olur?

Askıda kaldığımızda, yerçekimi kanımızı bacağımızdaki dokulara iter ve sonrasında kalbiniz bu kanı geri itmek için yeterince güçlü olmaz, sonunda bacaklarda yeterince kan toplanmadığında bayılırsınız. Yatay duruma geçtiğinizde ise kan hızla geri akmaya başlar ve siz tekrar bilincinize kavuşursunuz.

Bir kişi tam korumalı vücut kuşağı ile düştüğünde, özellikle yaralanmış ve kıvıldaşamaz haldeyse veya uzun süre asılı halde bırakılırsa tehlikeli bir durum meydana gelir.

Kan bacaklarda havuzlanmaya başlar ve kimi zaman beş dakikadan az bir sürede mağdur bayılabilir.

Bacakları çevreleyen kuşağın kalın şeritlerinin, uyluk atardamarına akışı kesmek suretiyle kan akışını tamamen sınırlaması, durumu daha da komplike hale getirir.

3A1.1 Askıda Kaldığımızda Ne Olur?

1. BACAK DOLAŞIMI

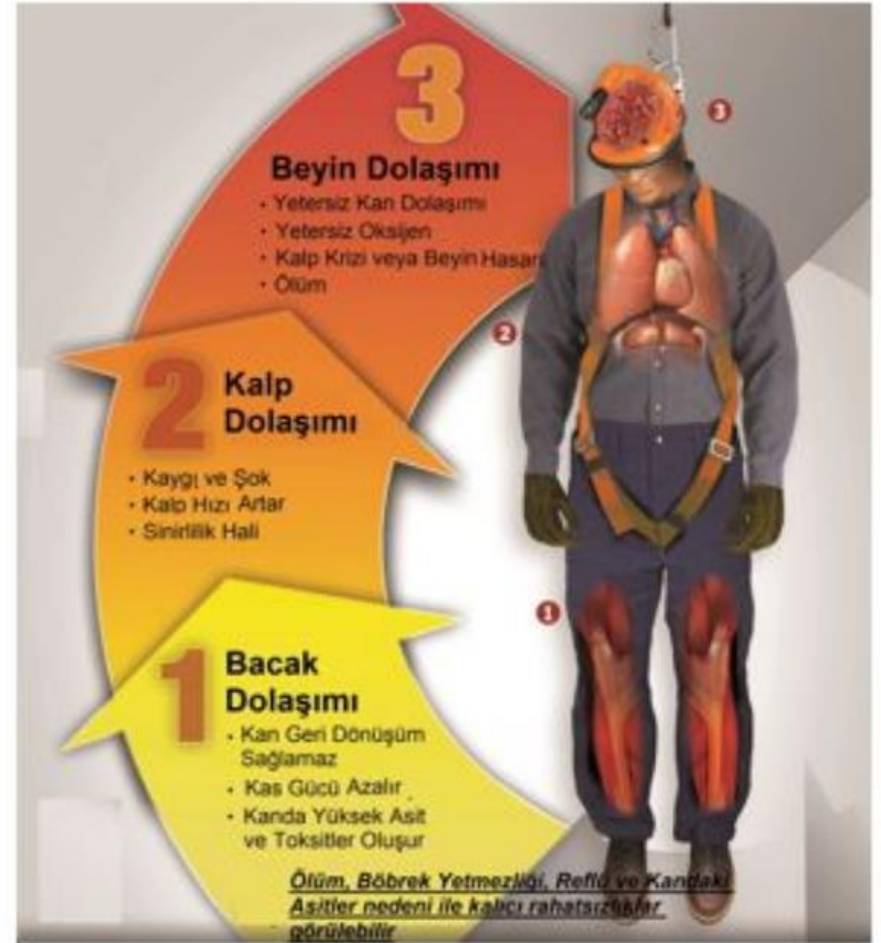
- Kan geri dönüşüm sağlamaz
- Kas gücü azalır
- Kanda yüksek asit ve toksitler oluşur

2.KALP DOLAŞIMI

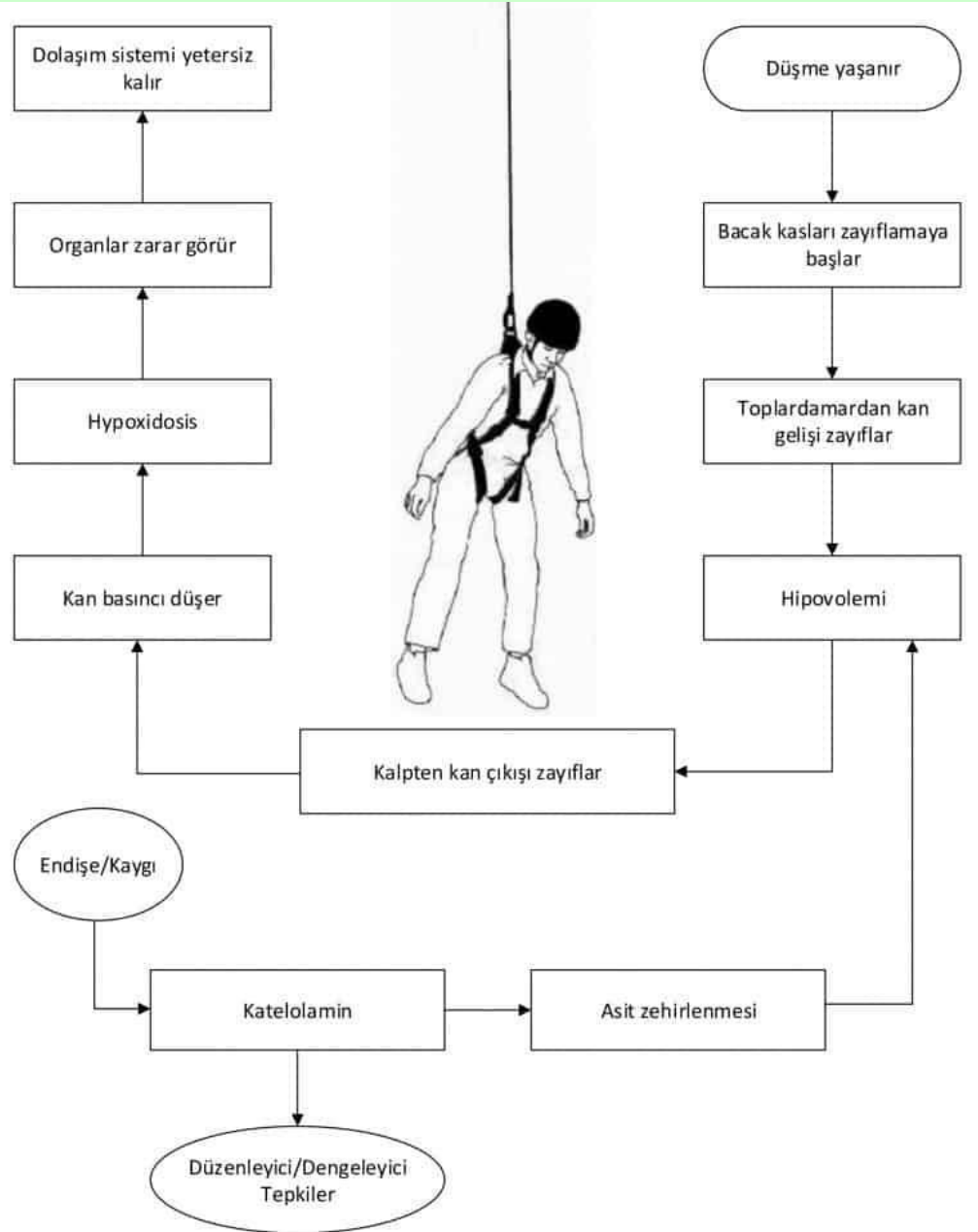
- Kalp hızı artar
- Kaygı ve şok başlar
- Sinirlilik hali oluşur

3.BEYİN DOLAŞIMI

- Yetersiz kan dolaşımı
- Yetersiz oksijen
- Kalp krizi veya beyin hasarı
- Ölüm

3A.1.1 Askıda Kaldığımızda Ne Olur?

3A.1.2 Askıda Kalan Mağdur Kurtarılnca Ne Yapılmalı?

Düşmeyi durdurma sistemi kullanılması zorunluysa, çalışanın askıda kalması ihtimaline karşı bir kurtarma planı hazırlanmış olunmalıdır.

Askıda kalan personelin 20-25 dakika içerisinde güvenli alana indirilmesi gerekmektedir. Bu süre kişiden kişiye değişebilir.

Kurtarıldıktan sonra bilinci açık/kapalı mağdur hiçbir koşulda yatay pozisyonda boylu boyunca uzatılmamalıdır.

Tutulmuş volemının (kan yığıını) yığıını salımı, artan kan basıncı ve kalp atış hızındaki değişiklik, kalbe ciddi şekilde hasar verebilir veya sisteme kan pıhtısı bırakabilir.

Mağduru, üst omurgası dikey veya 60 dereceden fazla olmayacak şekilde yatay konumda tutmaya çalışın.

Mağduru asgari 40 ile 60 dakika, büzülmüş halde veya ayaklar oturur pozisyonda sıcak tutun.

Öncelikle kalifiye bir bireyden yeterli eğitimi almadan bu tavsiyeleri uygulamayınız.